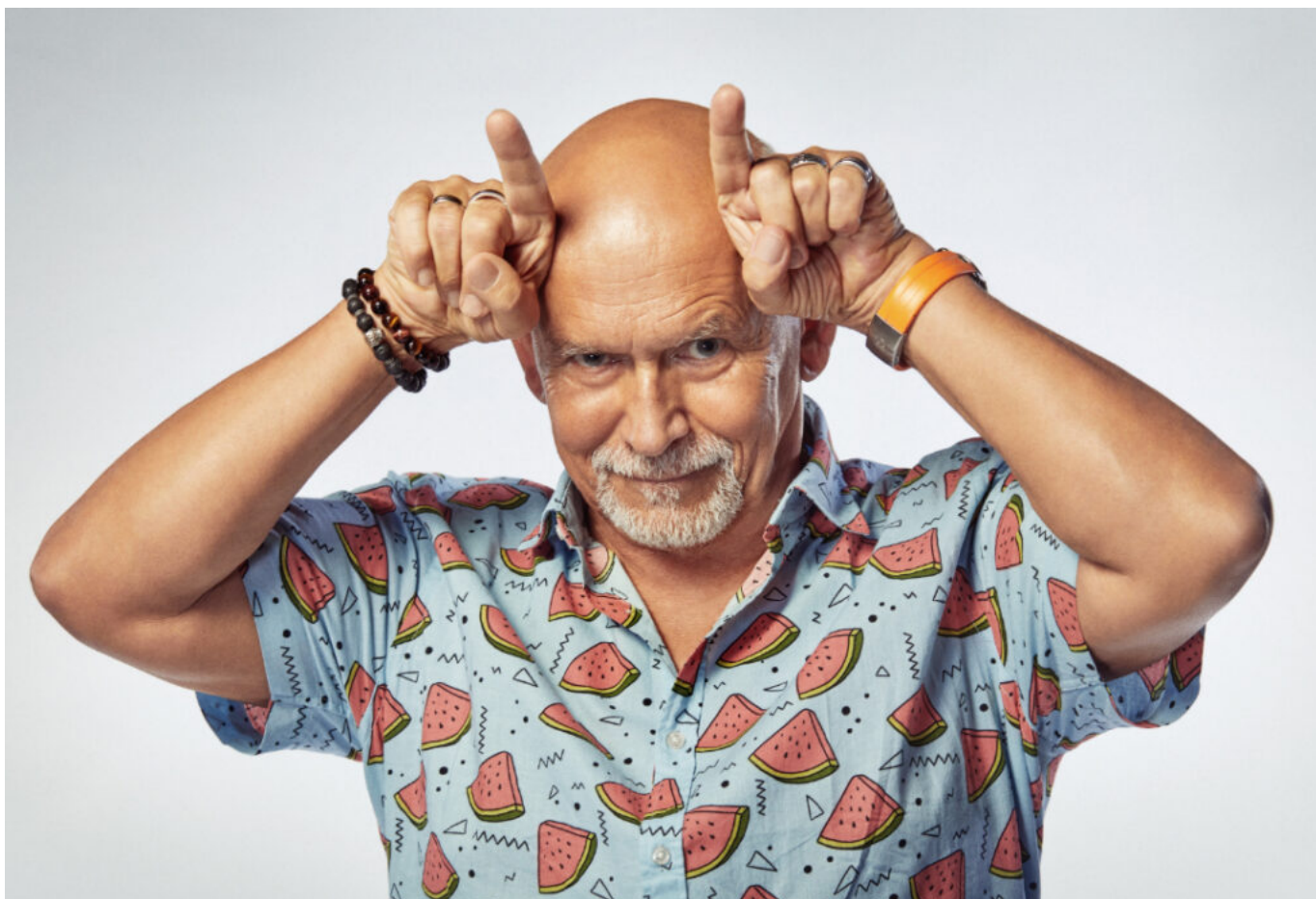

Nowy poczet władców Polski on-line

Andrzej Pągowski, fot. Michał Mutor

„Nowy Poczet Władców Polski” autorstwa Waldemara Świerzego to zestaw portretów, który pierwszy raz od czasów Jana Matejki prezentuje królów i władców Polski. Do tej pory obrazy można było zobaczyć na kilku wystawach w największych miastach Polski. Od teraz dostępne są online wraz ze szczegółowym komentarzem historycznym będąc wyjątkową lekcją historii naszego kraju.

Pomysł na stworzenie Nowego Pocztu narodził się spontanicznie. Andrzej Pągowski zauważył, że często mówi się o tym, że Jan Matejko namalował poczet królów Polski, podczas gdy tak naprawdę do żadnego z portretów nie użył pędzla i farb. To nie były obrazy, tylko grafiki. Druga myśl dotyczyła rzetelności przekazu - czy wizerunki władców odzwierciedlały ich rzeczywistą powierzchowność? Dziś wiemy, że tego typu portrety miały prezentować piękno, dostojność i bogactwo, a nie faktyczne

rysy twarzy. Nadszedł więc czas, by stworzyć nowy poczet, a ściślej rzecz biorąc namalować go. – *Jedyną osobą, do której mogłem się zwrócić z takim zadaniem był mój profesor, Waldemar Świerzy, któremu zawdzięczałem tak wiele. To był mój sposób na spłacenie długu. Jako uczeń poprosiłem swojego mistrza o wykonanie tak wielkiego zadania. O tym jak wielkie jest to zadanie jeszcze nie zdawałem sobie sprawy* – opowiada Andrzej Pągowski, pomysłodawca projektu.

■ Bolesław Chrobry

Bezprym

BOLESŁAW CHROBRY. Syn Mieszka i Dobrawy urodził się w 966 lub 967 roku, a zmarł dwa miesiące po koronacji 17 czerwca 1025 roku. Władzę sprawował od ok. 29 do 59 roku życia.

BEZPRYM. Najstarszy syn Bolesława Chrobrego i jego drugiej żony, Węgierki, to najbardziej tajemniczy polski władca. Urodził się w roku 986. Tron zdobył w roku 1031, a po paru miesiącach, wiosną 1032 roku został zamordowany. Rządził w wieku 44-45 lat.

Nowy Poczest powstawał w latach 2004 - 2013. Na samym początku do projektu dołączył historyk dr Marek Klat, który podjął się opieki nad wiarygodnością

historyczną przedsięwzięcia. We współpracy z grupą innych historyków zbierał wszelkie materiały historyczne, które służyły za źródło wiedzy na temat każdej z malowanych postaci. Na podstawie zebranych dokumentów powstały rysopisy uwzględniające możliwie najbardziej dokładny wygląd, ale też osobowość. Finalnie Waldemar Świerzy stworzył 49 portretów, o 5 więcej niż Jan Matejko. Całość zaprezentowano po raz pierwszy w 2015 r. na Zamku Królewskim w Warszawie. Później wystawa trafiła do Gdańska, Wrocławia - Pałac Królewski i Łodzi, gdzie cieszyła się za każdym razem ogromnym zainteresowaniem odwiedzających. Portrety nigdy nie stały się obiektem wystawy stałej, co tym bardziej czyniło z nich atrakcyjne i prestiżowe dzieło.

Pandemia, która objęła kraj na początku 2020 r. uniemożliwiła organizację kolejnych wystaw. Nowa sytuacja nie sprawiła jednak, że obrazy trafiły do magazynu, gdzie musiałby czekać na „lepsze czasy”. - *Zapadła decyzja o tym, by Nowy Poczet Świerzego zaprezentować w Internecie. Z jednej strony jest to odpowiedź na obecną sytuację spowodowaną wirusem covid - umożliwiamy bezpieczny dostęp do kultury i sztuki, co w mojej ocenie jest niezwykle pozytywne. Z drugiej strony jest to szansa na prezentację wystawy w zupełnie nowej formie, która daje nam większe możliwości. Jest to projekt wielce edukacyjny* - tłumaczy Andrzej Pągowski.

■ Bolesław Krzywousty

Bolesław Szczodry

BOLESŁAW II SZCZODRY. Urodził się ok. 1042 roku z ojca Kazimierza I Odnowiciela i matki Marii Dobroniegi. Władał w Polsce od 1058, koronował się za zgodą papieską w wieku 34 lat, w roku 1076. Po trzech latach uciekł na Węgry, gdzie w kwietniu 1081 bądź 1082 został otruty. Żył ok. 40 lat.

W internetowym wydaniu wystawa stała się czymś więcej niż zbiorem portretów. Teraz jest to istna lekcja historii, ponieważ każdy z obrazów prezentowany jest przez dr Marka Klata w osobnych filmach opublikowanych na kanale YouTube. Historyk opowiada ze szczegółami o każdym z władców, zdradza ciekawostki i przedstawia fakty, dzięki czemu zyskujemy pewne wyobrażenie osoby z portretu. Filmy są nafaszerowane merytoryką, z której mogą czerpać nie tylko miłośnicy historii, ale też

(a może przede wszystkim) uczniowie i studenci, a nawet ich nauczyciele.

- Prezentując każdą z postaci staram się sprowokować widza do uruchomienia wyobraźni. Pomaga w tym pewna dawka humoru i rezygnacja z patosu, który zwykle towarzyszy prezentacji władców. Musimy sobie zdać sprawę, że byli to ludzie z krwi i kości, mieli swoje słabości i unikalną osobowość, która określała ich styl rządzenia. Portrety autorstwa Waldemara Świeżego oddają cechy charakteru tych postaci, co można dostrzec, kiedy „pozna się” je bliżej - mówi Marek Klat, kurator wystawy i narrator jej internetowego wydania.

Stanisław August Poniatowski

STANISŁAW AUGUST PONIATOWSKI. Ostatni władca Rzeczypospolitej Obojga Narodów przyszedł na świat w 1732 roku. Dzięki poparciu carycy

Katarzyny w wieku 32 lat zasiadł na polskim tronie. Lista jego dokonań jest mizerna, gdyż mimo uchwalenia Konstytucji 3 Maja, w 1795 roku abdykował i był świadkiem rozbioru państwa polskiego. Zmarł w 1798 roku.

Na oficjalnym kanale wystawy o nazwie „Nowy Poczet Online” znalazły się filmy-wypowiedzi Marka Klata i Andrzeja Pągowskiego. Każdy z nich nagrał swoją wypowiedź na temat kolejnych portretów, dzięki czemu powstała bogata biblioteka krótkich, kilkuminutowych filmów. Marek Klat podchodzi do tematu od strony historycznej, przedstawia fakty, podczas gdy Andrzej Pągowski poddaje obrazy swoistej interpretacji, zwraca uwagę na szczegóły, które Waldemar Świerzy zaprezentował w wyjątkowo trafny sposób. Całościowo opublikowany materiał można traktować jak bardzo zaawansowane oprowadzenie kuratorskie. Tym samym cały projekt, który w zamyśle był *stricte* artystyczny zyskał nową formę, dzięki której stał się również edukacyjny. Swobodny dostęp do każdego z nagrań stwarza zainteresowanym okazję do skorzystania z wiedzy na temat naszego kraju, historii i tożsamości narodowej.

Do tej pory opublikowano 57 filmików, każdego dnia po 2 nagrania oraz film wprowadzający. Całość jako projekt edukacyjny pozostanie dostępna w serwisie YouTube bezterminowo.

Waldemar Świerzy (1932-2013)

Kanał Nowy Poczet Online:

<https://www.youtube.com/channel/UCIVQr4hvYGg9Ap8PAa4b94g/featured>

Film wprowadzający:

<https://www.youtube.com/watch?v=KjCV1thEA48>

O nowym poczcie władców Polskich w magazynie „Culture Avenue”:

Nowy poczet władców Polski. Waldemar Świerzy kontra Jan Matejko.